

YTTRANDE

Dnr S2015/07820/FS

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm den 2 mars 2016

Promemorian Särskilda satsningar på ungas och äldres hälsa (Ds 2015:59)

Sammanfattning

SPF Seniorerna stöder departementspromemorians förslag att

- vårdavgifter inte ska tas ut för öppen hälso- och sjukvård som ingår i högkostnadsskyddet och som avser patienter som är 85 år eller äldre, samt att
- kommuner inte får minska minimibeloppet med anledning av sådan lagstadgad avgiftsfrihet för öppen hälso- och sjukvård som ingår i högkostnadsskyddet och som avser patienter som är 85 år och äldre.

SPF Seniorerna anser att en översyn bör göras av bestämmelser för hälso- och sjukvården vad gäller omotiverade skillnader med hänvisning till ålder.

Allmänt

Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och vård på lika villkor för hela befolkningen. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Dessa grundläggande principer är väl förankrade hos invånarna vilket är nödvändigt för den tilltro som är en förutsättning för en verkningsfull hälso- och sjukvård.

Mot den bakgrunden är SPF Seniorerna kritiskt och avvisande till åldersgränser i hälso- och sjukvården. Det är individens hälsa och behov av vårdinsatser som ska ligga till grund för den vård som ges och täckning av kostnader i samband med vården.

Promemorian hänvisar till en studie av 75-åringar och äldre med ett uttalat sjukvårdsbehov, vilket gör att vi dessutom ifrågasätter 85 år som åldersgräns för avgiftsfrihet. Förslaget borde således istället gälla alla med omfattande sjukvårdsbehov.

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

SPF Seniorerna inser att den generella frågan om åldersgränser i hälso- och sjukvården inte direkt varit föremål för aktuell promemoria. Vi anser samtidigt att promemorian gör frågan påkallad. En kartläggning och översyn bör göras av bestämmelser för hälso- och sjukvården vad gäller omotiverade skillnader med hänvisning till ålder. Detta är nödvändigt för hälso- och sjukvårdens fortsatta höga förtroende och trovärdighet.

5.1 Avgiftsfri öppenvård för personer som är 85 år och äldre

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att landstingen inte får ta ut vårdavgifter för öppen hälso- och sjukvård som ingår i högkostnadsskyddet och som avser patienter som är 85 år eller äldre.

SPF Seniorerna stöder också promemorians förslag att kommuner inte får minska minimibeloppet med anledning av sådan lagstadgad avgiftsfrihet för öppen hälso- och sjukvård som ingår i högkostnadsskyddet och som avser patienter som är 85 år och äldre.

Högkostnadsskyddet för personer som är 85 år och äldre syftar till att förbättra hälsan hos äldre personer som har ett omfattande behov av hälso- och sjukvård. Promemorians förslag är således positivt för denna personkrets.

Förslagets ekonomiska tillskott för denna sköra grupp äldre är dock marginellt. Effekten riskerar dessutom förtas genom höjda hemtjänstavgifter. Sannolikt har samtliga av dessa personer idag hemtjänst upp till maxbeloppet.

Promemorian anger som ett av skälen till förslaget att man med förslaget om slopade vårdavgifter styr över vården från slutet sjukhusvård till öppenvård. Många läkarbesök torde dock i de allra flesta fall betyda att personen är svårt sjuk och att fler läkarbesök inte innebär ett lägre behov av slutet vård. För att nå dit behövs betydligt större och samordnade insatser av både den kommunala och landstingskommunala sjukvården. Att en mindre kostnadssänkning för öppenvård skulle leda till förminskat antal sjukhusinläggningar är således inte särskilt troligt. Många av dessa personer bor dessutom i särskilt boende och har redan sin sjukvård utan kostnad.

Vår bedömning är att förslagets effekter kraftigt övertolkas och att ett bättre omhändertagande av de mest sjuka äldre kräver betydligt större insatser

I detta ärende har förbundsordförande Christina Rogestam beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också sakkunnig Gustaf Bucht deltagit.

Christina Rogestam
Förbundsordförande